

EL LLENGUATGE

El palau del rei

16/VI/1936

El català actual —contràriament al castellà— distingeix entre real i reial. Real vol dir que té existència efectiva, que no és fictici ni imaginari. I reial significa pertanyent o relatiu al rei. Malgrat algunes vacil·lacions en la llengua medieval en què, expressant aquest segons sentit, trobem real alternant amb reial, el fet és que en la moderna ordenació normativa de la nostra llengua s'ha imposat reial com a única forma correcta per a l'adjectiu derivat de rei. Direm, per tant, el poder reial, la guàrdia reial i, anàlogament, farem servir la mateixa forma com a part integrant d'alguns noms d'animals i de plantes: l'àguila reial, l'antílop reial, el llorer reial, etc.

Però és convenient de tenir en compte que el llenguatge popular eludeix tant com pot aquest adjectiu i té més aviat tendència a substituir-lo pel conjunt del rei (o de rei), el qual, afegit a un nom, en constitueix un complement amb el mateix valor que un adjectiu. En una expressió popular espontània —com ara en el llenguatge de les rondalles— rarament es diu, per exemple, el palau reial sinó el palau del rei. Anàlogament, doncs, podem dir: la casa del rei, el bosc del rei, el viatge del rei, par. . . de rei, les ordres del rei, etc. Assenyalam solament una tendència pròpia de la nostra llengua —extensiva a molts altres casos— i no cap norma que calgui seguir estrictament i que fóra, d'altre banda, difícil de formular amb precisió. Cadascú té la facultat d'optar per la forma que li sembli més adequada en cada ocasió. Però és, sens dubte, amb l'observació d'aquestes tendències que es pot aconseguir aquest llenguatge fluid i planer a què tot-hom aspira.

ALBERT JANE